

BALLAI LÁSZLÓ

A fogorvosnő szerelme

© COPYRIGHT 1997, BALLAI LÁSZLÓ, MINDEN JOG FENNTARTVA.

EZ A MŰ AZ ÍRÓ HONLAPJÁRÓL, A

[HTTP://WWW.VASAROS.COM/ART/BALLAI/](http://www.vasaros.com/art/ballai/)

OLDALRÓL SZÁRMAZIK.

A SZÖVEG BÁRMINEMŰ MEGVÁLTOZTATÁSA, VALAMINT KERESKEDELMI CÉLÚ SOKSZOROSÍTÁSA
CSAK A SZERZŐ KÜLÖN, ÍRÁSBELI ENGEDÉLYÉVEL LEHETSÉGES.

E-MAIL: BALLAI@VASAROS.COM

A fogorvosnő szerelme középmagas, szikár férfiú volt. Jellem, akire felfigyelnek, ha belép valahová. Szürke szeméből határozottság és értelem árad, nem beszél sokat, de ha megszólal, szavának súlya van, akit gyűlölni, vagy imádni egyaránt lehet. Viselkedésében nyoma sem volt rajta annak az izgalomnak, ami a közönséges embereken gyakran eluralkodik a fogorvosi rendelőben, általában könyvet olvasva, türelmesen várta, hogy rákerüljön a sor. Jól állta a fájdalmakat, nem kért érzéstelenítő injekciót, már csak azért sem, mert így alkalmanként két-három szája elzsibbadására várni kényszerülő beteget is megelőzhetett. Bár nem volt sietős fajta, becsülte, és beosztotta az időt.

Az ország egyik legkiválóbb filozófia tanára volt. Mint diák nem tűnt ki az egyetemen. Tanárai nem tartották sokra a képességeit, bár a tanárok többnyire azokat vélik tehetségesnek, akik körüludvarolják őket. Az egyetem befejeztével doktorátust, majd kandidatúrát szerzett. A hivatalos marxista álláspontot megkérdőjelező cikkei és tanulmányai gyorsan elhíresültek. A szakma fő korifeusai élesen bírálták a nézeteit, ő pedig be kellett érje középiskolai tanársággal, azonban nem volt elégedetlen. Hogy is lett volna az, ha – mint mondta – Szókratész még a bürökkel is kiegyezett. Szívesen foglalkozott gimnazistákkal, mert úgymond, azok már szellemi partnerek egy tanárnak, de még érdeklődőek is. Eközben lankadatlan szorgalommal képezte magát, nyelveket tanult, és a nyugati filozófiai gondolkodás kiterjeszhetőségének új irányait kutatva eljutott a paradox logikához és az ökológiai érvhez. Ezerkilencszázkilencvenben egyetemi katedrát kapván végül a szakma hivatalosan is elismerte a tevékenységét.

Őt szerette a fogorvosnő azzal a csendes, önzetlen rajongással, amire csak a negyven év feletti nők képesek. Kényeztette a férfit kedves mosolyával, üdítő szavaival, sőt a karjának, olykor az arcának gyengéd megérintésével is. Élénken érdeklődött a munkája, olvasmányai felől, különböző ügyekben tanácsát kérte. Megadta neki otthoni telefonszámát, azzal, hogy későn is hívhatja, ha bármilyen panasa lenne. De a tanár nem vette észre, hogy a fogorvosnő szereti. Egyedül élő, rég elvált ember volt, érzékeit a közöny máza borította, azért nem tárulkozott fel másnak, mert feléje megnyíltak. A fogorvosnő előzőkenysége persze feltűnt előtte, de nem értelmezte, a felszíni megnyilatkozásokat meghatározó, mögöttes tartalmakat nem kutatta. Az asszonyhoz fűződő viszonyát amúgy bizalmasnak, sőt, barátinak érezte, neve napja, karácsony, húsvét alkalmából ajándékokkal halmozta el, és akkor is fel-felhívta, ha nem szorult fogászati ellátásra. A tanárnak amúgy nem sok baja volt a fogával. A rendszeres fogkő leszedés mellett olykor csupán valamelyik régi tömését kellett kicserélni. Hanem egy szép napon elkezdett fájdogálni a jobb alsó hetes foga. Tömött fog volt, biztosra vette, hogy a tömés komiszkodik, elfoglaltságai miatt azonban két hétig nem tudott ellátogatni a fogorvosnőhöz. Amikor végre eljutott hozzá, akkor már tisztességesen fájt a foga. Nem volt heveny az a fájdalom, amit érzett, csak folytonos. Kicsit sajgott a foga, azután némelyest szaggatni kezdett a feje, majd az állkapcsa, a füle. E torkától a tarkójáig terjedő nyomás valami szűnni nem akaró hang alakját öltötte, és úgy érezte, mintha méhkas zsongana a fejében. A fogorvosnőnek a megfelelő kopogtatások és levegőfújtatások után rossz sejtése támadt: – Alighanem a bölcsességfoggal van a baj – mondta az asszony. – Ferdén áll, és nyomja az előtte lévő fogat.

A férfi elcsodálkozott:

– De a bölcsességfogam már vagy másfél évtizede így van.

– Most azonban ismét növésnek indult, és előbb-utóbb ki kell húzni. De kár érte, mert teljesen ép fog, helye is lenne bőven, ha nem rossz irányba törne.

– Hát, ha ki kell húzni, ne halogassuk – döntött a férfi.

– Jó, akkor egy hét múlva várom. Előtte lakjon jól, mert vacsora már nem lesz aznap. Három nap elteltével azonban evés közben éles fájdalom nyilallt bele a tanár fogába, sőt éjjel aludni sem tudott. Felhívta hát a fogorvosnőt, aki elmondta, hogy ha ilyen heves a fájdalom, akkor gyulladásban van a csonthártya, várni kell tehát a húzással. A beszélgetést követően nem sokkal a fogorvosnő felszaladt a férfihez, és antibiotikumot meg fájdalomcsillapítót vitt neki. A tanár a kitűzött nap előtt is elment vizsgálatra, s noha addigra a fél arca teljesen bedagadt, megkérdezte a fogorvosnőtől, hogy nincs-e valami mód annak a rosszul növő fognak a megmentésére, ha egyszer teljesen ép.– Elmélgédesem teljesen laikus, és tisztán logikai természetű – magyarázta a férfi. – Én a munkám során is mindig azt igyekszem eldönteni, hogy egy probléma megoldható-e, vagy sem. A fogorvosnő elmosolyodott:

– Én is igyekszem megoldani a problémákat. De arra, hogy ez a fog rendesen kinőjön, nem látok öt százaléknál nagyobb esélyt. Megmutattam több kollégának is a röntgenfelvételeit. Sajnos, nekik is ez a véleményük.

– Ha egy teherautó az árok szélén túlbillent, akkor saját súlyánál fogva valószínűleg egyre mélyebbre csúszik, mégis megfelelő vontató szerkezettel akkora ellenerő fejthető ki, hogy az árokból kifelé forduljon. Nem lehetne valahogy szabályozni ezt a fogat?

A fogorvosnő eltűnődött.

– Sajnos a fogorvoslás tudománya nem modellálható pontosan a mechanikával. Szabályozni általában a gyerekek fogorvosát szokták. De van nekem egy nagyszerű tanárom, akihez azóta is járok továbbképzésre, megkérdelem, hátha tud valami megoldást.

A férfi igazán hálás volt.

– Ne haragudjon, hogy ennyi gondot okozok önnek ezzel a foggal – szabadkozott.

A fogorvosnő elpirult.

– Ugyan, ez a legkevesebb, amit megtehetek önért.

Bár e mondat szöveget ütött a tanár fejében, végülis a fogorvosnő határtalan kedvességéeként nyugtázta. Hiába volt a fogorvosnő minden igyekezete, azt a fogat bizony nem lehetett megmenteni. Sőt, a sztomatológus professzor még el is csodálkozott, hogy kiváló tanítványa, aki minden továbbképzésen részt vesz, hogy kérdezheti, lehet-e felnőtt fogat szabályozni.

A tanár semmit nem érzett a foghúzásból, bár a fogorvosnő felkészítette a legrosszabbra, mondván, az ilyen fogaknál, mint a bölcsesség, könnyen beletörnek a gyökér, és akkor vésni kell a csontot. Ám az asszony először levágta a kérdéses fog előző fog alá beszorult koronarészét, majd némi lazítgatás után egyben kirántotta a maradékot. A műtét befejeztét követően a fogorvosnő ellátta gyógyszerekkel a férfit, és megkérte, hogy a legkisebb probléma esetén is azonnal hívja. Amazt meghatotta ez a gondoskodás. A tanár hazavitte kihúzott fogát. Jókora, háromgyökerű képződmény volt, melyről a felső koronarész egynegyede hiányzott. "Remek tréfát űzhetnék kései követőimmal, ha történetesen vallást alapítanék." – morfondírozott. "Mondjuk vallásom szent ereklyéje ez a fog lenne. Ennek a csodatárgynak egy része máris hiányzik. A hiányzó rész vélt tulajdonlása körüli vita majdan akár vallásháborúvá is fajulhatna. Rajtam kívül soha senki nem tudná meg, hogy az ereklye

hiányzó része még a vallásalapítás előtt elveszett." A fog helye meglepően gyorsan gyógyult, így semmilyen utólagos fogorvosi beavatkozásra nem volt szükség.

Egy hét múltán hazafelé menet a tanár betért kedvenc helyére, a Bristol sörözőbe. Itt a törzsvendégek között olykor komoly vitákba torkolló élénk eszmecserék folytak politikáról, gazdaságról, filozófiáról, hitről, történelemlről, irodalomról, mint a helyiségnek névadó város számtalan klubjainak egyikében. Budapesti viszonyok között e söröző egyfajta klubként működött, persze csak akkor, ha bizonyos alakok nem tévedtek ide. Mint például az a magát svájci emigránsnak mondó, oroszos akcentussal beszélő ordenaré nőszemély, aki az egyik sarokban, a bárpultnál megtelepedett. Abbéli kísérlete, hogy a törzsvendégek közül bárkit is tartósabb társalgásra bírjon, hamar kudarcot vallott, ekképp a megfelelő mennyiségű vodka elfogyasztása után magában kezdett beszélni. Hogy azonban így sem vettek róla tudomást, egyre erőteljesebb pulykaméreg vett erőt rajta, mely már csak az ürügyet kereste, hogy kirobban hasson. Egyszer csak – egy olyan pillanatban, amikor a pultosnő meglehetősen elfoglalt volt más vendégekkel – az emigráns nő benyúlt a pult mögé, és kivett onnan egy újságot. A pultosnő, akit már jó ideje nagyon zavart a kellemetlen vendég, rárivallt:

– Évike, most már elegendem van belőled! Hogy képzeled, hogy benyúlsz a pult mögé?

Amaz kicsit megszeppenve válaszolt:

– Én csak egy újságot vettem ki, mert láttam, hogy elfoglalt vagy.

A pultosnőt ez a válasz nem nyugtatta meg:

– De te csak ne vedd ki semmit! Mit tudom én, hogy a hátam mögött mit veszel ki a pultból?

Az emigránsnő most támadásba lendült:

– Szép kis dolog. Nem mondom, szégyen, ahogy itt a vendéggel bánnak. Amerikában bezzeg a vendég az úr.

– Bánom is én – legyintett a pultosnő.

Az ordenaré nő most szövetségést keresve a tanárhoz fordult:

– Maga biztos járt már Amerikában. Ugye, hogy ott a vendég az úr? Ott bezzeg nem engednek meg ilyen hangot az emberrel szemben. Micsoda dolog! A férfi így válaszolt:

– Ha engem kérdezett hölgyem, még nem jártam Amerikában, de valóban, sokhelyütt megfordultam külföldön. Találkoztam vendég központúbb személettel, mint ami Magyarországra jellemző, de mindenhol léteznek bizonyos játékszabályok, amelyeket be kell tartani még ott is, ahol, az ön szavaival élve, a vendég az úr. Az egyik ilyen játékszabály az, hogy a pult mögé vendég nem nyúlhat be.

E szavakra végre teljes dühét kiadhatta a némbor, és így ordított:

– Persze, oktasson csak ki maga is! Azért, mert magának módjában állt tanulni, és szép körmondatokban tud fogalmazni, még nem maga a világ közepe, helló! Így van, ilyenek maguk magyarok, mind egy szálig ilyenek. A szegény külföldit, akinek el kellett menekülnie ebből az országból mind gyűlölik. Igen, mert maguk itt mind kommunisták. Pedig maguknak arról fogalmuk sincs, kint milyen szegény a szegény. Maguk még nem éheztek gyermekként New Yorkban. Maguk nem tudják, mi az ott kint lakás nélkül nyomorogni. Maguk azt hiszik, kint mindenki elérte a célját, és meggazdagodott. Pedig maguk itt mire vitték? Sem Rothschild, sem Onassis, sem Ford nincsen maguk között. Azért, mert van egy autójuk, meg esténként ki tudnak fizetni két sört ebben a lebujsban, már hogy fennhordják az orrukat. És csak sértegetik az embert, mert esetleg akcentussal beszél. Maguk nem akarnak senkit

befogadni, ha zsidó, akkor azért, ha demokrata akkor azért, ha emigráns, akkor azért. Pöffeszkedő népség. Mert mit tudnak maguk? Mit bizonyítottak a világnak? He? Szájhósködni, fröcskölődni, áskálódni? Azt tudnak. Egyebet sem.

A tanár hideg, szürke szemét a nőszemélyre emelve, erős, tiszteletet parancsoló hangon válaszolt:

– Megbocsásson asszonyom, a véleményemet kérte egy bizonyos kérdésben, és mert az eltér az önétől, még semmiképpen nincs oka effajta dühkitörésre. Egyébként az ön nemzeti hovatarozására, és politikai státusára vonatkozóan még utalás sem történt a jelenlevők részéről. Ami az ön sajnálatos gyermekkori szenvedéseit illeti, azokért sem hiszem, hogy bárki felelős lenne a társaságból. A magyar népről való bármely vélemény megalkotására természetesen joga van, ám annak nyilvános hangoztatása előtt figyelembe kellene vennie szavainak sértő élet. Végül pedig, ön e sörözőbe betérve nyilván észrevette, hogy körünkben minden kérdés felvethető és megvitatható, de csak az emberi társalgás keretein belül, és nem ilyen túlfűtött módon, ahogy azt ön mindannyiunkat bántva megtette.

A nő nem állta a férfi tekintetét, lesúnyta a szempilláit. Valamit még mormogott a foga között, de hangosan már nem mert szólni. Nem sokkal azután el is távozott. Bár a törzsvendégek között teljes volt az egyetértés a tanár igazát illetően, sőt még néhány élcs elcsattant az ordenáré nővel kapcsolatban, az est hangulatát megülte a kellemetlen incidens, így a társaság a szokottnál korábban kezdett szétszéledni. Hazafelé menet a tanár mélyen elgondolkodott azon, hogy vajon a szerzés, mint olyan miért tapad meg a legtöbb ember gondolatvilágában az anyagiasság szintjén. Pedig ahogy a kéz összekaparta garasok gyűjtögetése, úgy a szellem fejlődése is gyarapodást jelent. És a legtöbben, akik ezt felismerik, okosodásukat megintcsak felhalmozásra fordítják, beérve annyival, hogy az egzisztencia megteremtése az elsődleges az életben. Ekképp a legtöbben egész életükben saját megélhetésük megteremtésén, illetve jobbításán munkálkodnak. Az egzisztencia megteremtésébe belefáradt emberek azután el sem tudják elképzelni, hogy az igazi kérdések akkor merülnek fel, amikor már a megélhetés biztosított. Mi az élet célja? Mi a felelősség saját magammal, másokkal, a világmindenséggel szemben? Az ám. Mert az univerzummal kapcsolatos viszonyt megintcsak sokan elintézik valamiféle vallásosság keretei között. De az, aki elutasítja a vallást, felelősségét egyszeri és megismételhetetlen életére korlátozva kicsinységét egyenesen a világmindenséggel szemben vállalja! Persze, milyen igazságtalan is a sors, hogy olyan különböző képességeket oszt az embereknek, ezáltal végesen behatárolva felfogóképességüket. Ezek a teljesen különböző, mégis annyira hasonló egyének vajon mi módon találhatnák meg közös érdekeiket? Mi más kötheti össze például az anyag rabszolgáit a szellem embereivel, mint a szeretet? Valamit mindenki szeret. És nem szeretetet hirdet-e minden vallás? És ekkor, valamely erős indulattól vezérelve hazament, és megfogalmazta az alábbi tételeket, egy új hit alapfogalmait:

1. Mi, a Mindenség Szeretetében Hívők Köre lehetségesnek tartjuk, hogy a világmindenségben transzcendens erők hatnak, melyek az erkölcsi világrendet is meghatározhatják.

2. Mindaddig mindent lehetségesnek tartunk, amíg az ellenkezőjét bebizonyítani nem tudjuk. Az érvényes bizonyításnak azonban olyan eljárásra kell épülnie, mely egyaránt kiállja a formális és a paradox logikus gondolkodás próbáját.

3. *A transzcendencia elméletileg számtalan alakot ölthet, lényegében azonban egy és oszthatatlan, mint az univerzum szellemi talapzata.*

4. *A transzcendens erők létének, vagy nem létének irracionális voltuknál fogva az imádatukra irányuló kultuszok, illetve a jellemzésükre törekvő mitológiák nem befolyásolói, ennél fogva leszögezhetjük, hogy minden vallás ugyanarra törekszik, a transzcendenciában rejlő erők megragadására.*

5. *A transzcendenciában két alapvető princípium elrejtését feltételezzük, a jóét és a rosszét. Hitünk szerint a jót szükséges kibontakoztatni a rossz ellenében, s e kibontakozásban találunk a szeretethez vezető útra. Szeretet alatt azt értjük amikor valaki, vagy valami a természete szerint úgy tud cselekedni, hogy másnak kárt ne okozzon, a mindenségnek pedig feltétlenül javára szolgáljon.*

6. *A különféle üdvözléstanok formájában minden etikai fejlett vallás a jó princípiummal való egyesülésre tör, az egyházak azonban sajátos küzdő viszonyban állván egymással a lelkek feletti hatalomért, a világ megosztóivá válnak ahelyett, hogy szeretetben egyesítenék az emberiséget. Ezért mi kinyilvánítjuk, hogy aki Körünkbe belép, az egyben tagja lesz a világ összes vallási felekezetének, mely a jó princípiumára hivatkozik.*

7. *A szeretet univerzális kategória, nem korlátozódik az emberek, sem az állatok, sem a növények, sem a sziklák, sem a földrészek szeretetére. A szeretet a mindenség lelke, egy és oszthatatlan, mint maga az univerzum. Mi, a Mindenség Szeretetében Hívók Körének a tagjai egyetértünk abban, hogy mindazok, akik mostantól tanúbizonyosságát adják szeretettelenségüknek, alkalmatlanok mindenfajta vallási és politikai közösség tagságára, és mi alkalmatlanságukat fennen hirdetni fogjuk.*

E tanok megjelentek egy kis füzetecskében, melyeket az újságárusoknál lehetett megvásárolni. A vallásalapító ezt követően már nem kinyilatkoztatások, hanem dialógusok formájában terjesztette tanait, melyek így minden beszélgetése után továbbfejlődhettek. Úgy gondolta, egyetlen dolog képes összekötni az embereket, a szeretet, a szeretethez pedig az egyetértés vezet. Nincs szükség tehát vallási dogmára, amely az egyik fél fölényét feltételezi a másikkal szemben, csupán egyetértés szükséges, ami kölcsönös engedmény eredménye. Az engedmény pedig áldozat, és semmilyen művi áldozat nem lehet értékesebb annál, mint amikor az ember magából, a lelkéből ad egy darabot. Aki pedig ad, az szeret. De mindezt a filozófus csupán saját teóriájának tartván nem zárta ki más vallások útját, és híveik együttműködését a szeretet megtalálásában, sőt, azt tartotta, az igaz út megtalálására mindazok méltók, akik az igaz utat keresik. Persze a többiektől elszigetelten is lehet keresgélni az utakat, de ez azzal a veszéllyel jár, hogy időnek előtte elpusztul a föld, mely a túlnépesedés, és a fokozódó ipari termelés okozta környezeti károk miatt végveszélybe került. Ha mindenki megtanul a lelkéből adni, hirdette a tanár, akkor megtanul

lemondani az anyagi jólétről is, és beérni annyival, amennyire természeténél fogva szüksége van, így megmenekülhet az emberiség az ökológiai katasztrófától.

Szűknek érezve az egyetem falait, néhány hét után a filozófus kivonult a Városligetbe, hogy gondolatait szélesebb nyilvánosság elé tárja. Két napig hirdethette itt zavartalanul a tanait, amíg egy rendőrszolgálat nem kezdeményezett hivatalos elmélkedést vele. Az elmélkedés tárgya az volt, hogy kell-e gyülekezési engedély ahhoz, amit csinál, illetve, ha az nem kell, akkor legalábbis közterületfoglalási engedély szükséges. Mivel a tanár utóbbival nem rendelkezett, a rendőrök megbírságotlák, és elküldték a kerületi önkormányzatra. Kiderült azonban, hogy közterületfoglalási engedélyért nem lehet mindennap folyamodni, a filozófus tehát másnap megint visszament, immár a szükséges illetékkel felfegyverezve. Az előadó azonban, lévén, hogy az engedély nem elárusításhoz kellett, nem talált jogcímet a kiállítására, így másnap délelőtt megint vissza kellett jönni, mert az osztályvezető aznap szabadságon volt. Másnap, amikor visszament, az osztályvezető már tudott az ügyről, de jogcímet ő sem talált, ezért találkoztat beszélt meg délutánra a jegyzővel és az egyik alpolgármesterrel. A jegyző és az alpolgármester egyetértettek abban, hogy az ügy precedens jellegű, ám a lehetséges konzekvenciákat eltérő pártállásuknál fogva máshogy látták, ennél fogva álláspontjaik egyeztetésébe kellett kezdeniük, aminek eredményeképpen két órával később, azaz munkaidejük lejártakor megadták annak a belügyminisztériumi alosztályvezetőnek a nevét, akihez igazgatási kérdésekben maguk is fordulni szoktak. A jelzett személyhez azonban nem lehetett egykönnyen bejutni. Írásban kellett időpontot kérni. Egy hét múlva azonban a filozófust egyenesen a belügyminiszter fogadta.– Nézze, Guillon úr, én értem, hogy a maga fogalmazványa mit akar jelenteni – fordult a szikár tanáremberhez nyájasan a miniszter.

– És, mit akar jelenteni? – érdeklődött Guillon.

– Nem hiszem, hogy most időszerű volna részletkérdésekbe bocsátkoznunk. Én azonban nem ragaszkodnék ennyire mereven a formákhoz.

– Ha valakinek mereven ragaszkodnia kell a formákhoz, úgy gondolom, az a belügyminiszter.

– Nem erről van szó.

– Hát miről van szó?

– Maga rendkívül tehetséges ember. Ez látszik az írásából. Meg kell értenie azonban, hogy törekvéseit, legalábbis ebben a formában nem támogathatjuk.

– Nem kértem, hogy támogassák a törekvéseimet.

– Területfoglalási engedélyt kért tőlünk.

– Nem tudtam, hogy a belügyminisztériumtól kell területfoglalási engedélyt kérni.

– Normális esetben valóban elegendő a helyi önkormányzat ügyfélszolgálatára elmenni.

– Az én esetem miért nem normális?

– Mert maga nem kereskedelmi felhasználás céljára kérte az engedélyt, ezzel precedenst teremt az esetleges felforgató törekvések nyilvános közzétehetőségére. Ha magának engedünk, mit mondunk a többieknek, őket miért nem engedjük? A minisztérium kapujában a sajtó képviselőinek hada várta a vallásalapítót. Csak úgy záporoztak felé a kérdések:

– Hány éves korában akart először vallást alapítani?

– Hogy történik az ilyesmi? Hangokat hallott, mint Jeanne D'Arc, vagy megvilágosodott, mint Buddha?

- Mit tart a csodákról?
- Tud-e kanalat hajlítani?
- Ön eddig egyetemi tanár volt. Mi okozta ezt a pálfordulást?
- Tapasztalt-e valami szervi elváltozást magán, a vallásalapítás óta?
- Fő, vagy mellékállású vallásalapító?
- Hány deci pálinkát tud meginni?
- Megtérítette a belügyminisztert?
- Mennyi lesz a tagsági díj az MSZHK-ba?
- Mit tart a kereskedelmi televíziózás bevezetéséről?
- Mekkora költségvetési támogatást kért az egyháza számára?
- Szokott-e lovagolni?
- Ha én is alapítok egyházat, én is kérhetek támogatást?
- Mekkora jövedelme lesz ebből a tevékenységből?
- Volt-e már homoszexuális kapcsolata?
- Tagja-e valamilyen politikai szervezetnek?
- Mi a kedvenc foci csapata?

Guillond csak a legnagyobb önmegtartóztatással tudta megállni, hogy a kordon áttörése közben, ki ne osszon egy-két ökölcsapást a tolakodó firkászoknak. A lakásán egy jól fésült, öltönyös fiatalember várta.

– Hozsanna – mondta kedélyesen a fickó. – Vagy hogyan köszöntsem?

– Jó estét – szólt egykedvűen Guillond, és udvariasan megkérdezte látogatójától jövedele célját. Amikor azonban kiderült, hogy az illető egy marketing ügynökségnél dolgozott, és arról akarta meggyőzni, amit amúgy is tudott, hogy ezen a világon semmit nem érhet el az ember szponzorok, és promóciós eszközök nélkül, amelyeket a lehető legprofesszionálisabb módon kell kiválasztani, elküldte a jövevényt, hogy az eszméi iránt őszintén érdeklődő emberekkel foglalkozhasson.

A vallásalapítót egy este együtt kereste fel a katolikus, a református, az evangélikus és az izraelita egyház képviselője.

– Mi sem bizonyítja jobban az ökumenikus eszme megvalósulását fiam, mint együttes megjelenésünk – kezdte a kanonok.

Guillond komor arccal válaszolt:

– Végtelen megtiszteltetés a számomra, hogy a Római Egyház kanonoki szinten képviselteti magát, a lakásomon, azonban, kérem uram, mellőzze a paternalista hangvételt. Ugyanakkor semmi közöm a maguk ökumenikus törekvéseihez.

– Hát nem a vallások egységét igyekezett meghirdetni a téziseiben? – kérdezte a református lelkész.

– Uraim, engem nem is érdekel a vallás – válaszolt Guillond – De miután a legtöbb ember meglehetősen fogékony a titkok és a csodák iránt, úgy éreztem a transzcendenciából kell kiindulnom, hogy a világot sújtó nehézségeket megvilágítsam.– Akkor tehát egyetértünk – lelkesedett az evangélikus lelkész.

Guillond megrázta a fejét:

– Örömmel venném. Azonban a hit letéteményeseiként jelentkező vallások oly mértékben megosztják az emberiséget, hogy az napjainkban is véres háborúkba bonyolódik, mint Afganisztánban, vagy Jugoszláviában. Uraim, hogyan lehet a szeretetre hivatkozva ölni?

A kanonok határozottan tiltakozott:

– De kérem, az Anyaszentegyház soha nem ölt a szeretetre hivatkozva!

Guillond felfortyant:– Hát Jeanne D'Arc-ot és Giordano Brúnót és az inkvizíció többi egymillió áldozatát nem a krisztusi szeretet nevében ítélték el? És vajon az amerikai indiánok legyilkolása, az Afrika népe elleni hajtóvadászat vajon nem a megbékélést hirdető Anyaszentegyház cinikus áldásával történtek, amely semmilyen eszköztől nem riadt vissza, ha földi hatalmának növeléséről volt szó? És ön jól tudja, hogy az arameusok legyilkolásától a nációkkal való lepaktálásig terjedő "a szeretet jegyében" elkövetett bűnök lajstroma e példákkal korántsem teljes.

A rabbi, aki eddig látszólag közömbösen hallgatta a vitát, most megszólalt:

– Az emberi közösségek vallás nélkül is elkülönülnek egymástól, a vallások, lehet, csak követik e törésvonalakat.– Az elkülönülés egylényegű a vallással, mint arra az Ószövetség a legkiválóbb példa – vetette ellen Guillond.– Ez a maga feltételezése – szögezte le a rabbi.

– Feltétlenül, ahogy Önnek is megvannak a feltételezései.

A rabbi nem jött zavarba:

– Az én feltételezéseim a hagyományban gyökereznek.– Én pedig új hagyományt teremtek – mondta Guillond.

– Alig hiszem – jegyezte meg a kanonok. – A maga igyekezete pusztába kiáltott szó marad a mi segítségünk nélkül. De mi értjük, hogy a maga fogalmazványa mit akar jelenteni.

– Ezt már hallottam valahol – legyintett Guillond. – Mit óhajtanak uraim?

A rabbi elővett egy Guillond írta füzetecskét, úgy válaszolt:

– Nem lenne semmi baj, ha e gondolatait meghagyja a filozófia keretei közt, és nem kíván új vallást alapítani.– Korunk filozófiája annyira elszakadt a valóságtól, hogy az emberek többségét távolról sem érinthetik az újabb és újabb eszmék – vetette ellen a házigazda. – Heidegger, Sartre, Wittgenstein, Derrida nevei csupán sajátos hangzásukkal kelthetnek némi figyelmet. A mindennapok embere a végső kérdéseket leginkább vallásos keretbe foglalva képes megragadni, ami egybevág a misztikus, a transzcendens iránti igényével. Óvakodnunk kell attól, hogy az embereket individuálisan szembesítsük a világmindenséggel. – Ezt hogy érti? – kérdezte a rabbi.

– A hívő ember életét végsősoron valamilyen lelki permanencia részeként éli meg, ami magában hordozza a feloldozás lehetőségét bármi alól. Az ateista vállalja, hogy élete egyszeri és megismételhetetlen, s bár végtelenül csekély része a mindenségnek, tetteinek élet semmiféle indulgencia nem enyhítheti.

Most a református lelkész vette magához a szót:

– Az még csak elfogadható lenne, ha maga új vallást alapít. A transzcendentális eszme ősidőktől fogva különféle gondolati rendszerekben ölt testet, melyek minőségüktől függően időtállóak, vagy csupán átmeneti jellegűek. De annak a deklarálásához, hogy aki egy új egyház tagja, az a mi egyházunk tagjává is válik, magának nincsen illetékessége, és igehirdetése előtt konzultálnia kellett volna velünk.

– Ha én a világ összes egyházával konzultációba kezdek, sohasem láthatok munkához – védekezett Guillond. – De miért is kezdtem volna tárgyalásokba az egyházakkal, ha mindet fölöslegesnek tartom?

– Maga tehát a teozófia híve? – kérdezte az evangélikus lelkész.

– Nem – tiltakozott Guillond. – Ha van transzcendencia, akkor nem kell ahhoz mágia, hogy a hívő a földöntúli erőkkel szembesüljön. De nem kell egyház sem. A modern vallásgyakorlat az egyháztól a hit irányába való elmozdulást jelenti.– Miért keres ellentmondást ott, ahol nincsen? – vetette közbe a rabbi.

– Az ökumenikus szemlélet túlmutat ezeken a problémákon – tette hozzá a kanonok.

Guillond nem jött zavarba:

– Ugyan, kérem. Az ökumenikus érv csak egy reklámfogás az egyházak számára, akik a korábbi szembenállást felcserélik az együttműködéssel, mert most így érzik biztosítottak a fennmaradásukat.

A négy nagy egyház tehát közös keresetet indított Guillond ellen csalás vádjával, ugyanakkor a belügyminiszter is feljelentette a gyülekezési jog megsértése, és a köztársaság megdöntésére irányuló szervezkedés miatt. A vallásalapító üldözésében a hatóságok és az egyházak ezúttal is egymásra találtak, mint Krisztus pere óta már annyiszor. A Mindenség Szeretetében Hívők Körének a tevékenységét az ügyészség felfüggesztette.

Aznap este a Bristol sörözőbe szinte minden törzsvendég letalált. Kiderült, hogy Guillond téziseit senki sem olvasta. A filozófus gyorsan szétszortott hát néhány kiadványt. Az alap gondolatot mindenki rokonszenvesnek találta, az axiómák dualista jellege és az összes vallás holisztikus szintézisének célzata között fellelhető logikai inkonzisztencia kérdésében pedig hatalmas vita bontakozott ki. A vita elültével Guillond fojtott, de határozott hangja töltötte be a helyiséget:

– Uraim, akkor javaslom, hogy alapítsuk meg hivatalosan a Mindenség Szeretetében Hívők Körét.

Csönd lett. Ilyesmit nem lehet javasolni. Senki nem lesz alapító tagja semminek. Vagy azért, mert valahová már belépett, vagy azért, mert nem lép be sehová. Különbenis, a politikától jobb távolmaradni. Ja, hogy ez nem politika? Manapság mindenből politikát csinálnak. A filozófus rossz hangulatban távozott a Bristolból. Az eszme társadalmi sikerének esélyeit latolgatva komorsága tovább növekedett. Miközben mindenféle mozgalmak és szervezetek vívják keresztes háborújukat, küzdenének az igazság egy-egy szeletéért, a megsebzett vadak biztonságba helyezéséért, a mezei apróállatok vonulási irányát megzavaró útépitések ellen, a hadi árvák megsegítéséért, a globális veszély elleni globális összefogásra senki nem gondol. Ugyanakkor az igaz, de magányos gondolat csak akkor lehet sikeres, ha beágyazzák valami nagy tekintélyű egyház, politikai párt, vagy gazdasági szervezet ideológiájába. Ha viszont a Szervezet felkarolt egy eszmét, akkor azt a saját épülésére teszi, ekképp a nemes célok másodlagossá válnak, majd szépen elsikkadnak, hogy mintegy mementőjükkül a Szervezet főemberei nemzetközi fórumokon fényes díjakat vegyenek át a megvalósításukért.

Egyszer csak a Dunánál találta magát. Letámaszkodott a rakpart korlátjára, és szemeit a megáradt folyóra függesztette. Már a második árhullám vonult le akkor júliusban, a víz mindkét alsó rakpartot elöntötte. A zaklatott folyam, mint hatalmas iszaptömeg hömpölygött alá, kicsavart fatörzseket és láncukról letépett ladikokat sodorva magával. Egy férfiú Guillond mellé támaszkodott.

- Borzasztó – mondta az ismeretlen.
- Igen – hagyta helyben a tanár.
- Képzelve, a Gemenci erdő egy részét is elöntötte a víz, és a fiatal vadállomány jelentős része elpusztult.

A filozófus sajnálkozva csóválta meg a fejét.

- Szörnyű – jegyezte meg.

Az idegen folytatta:

– Csak az öregebb állománynak sikerült felkapaszkodnia a vadmentő dombokra, a fiatalja mind ott veszett. A tévében bementék, hogy mekkora kár éri a tulajdonost a vadászati bevételek kiesése miatt. A tulajdonos reméli, hogy az állam majd támogatást ad neki.

A férfi indulatosan megbökte a jogász karját, úgy szózkodott:

– Uram, de azt nem mondta be a tévé, hogy mekkora kár érte a nemzetet! A Gemenci erdő, ha magántulajdon is, a nemzet vagyonának része! Két hét telt el az előző árhullám levonulása óta. Mindenki tudta, hogy újból tetőzni fog a Duna. Kérdelem én akkor, mit csinált két hétig a tulajdonos, ha nem a fiatal vadállomány mentésével volt elfoglalva? Ha én lennék a kormány, nem hogy segínyt nem adnék neki, hanem beperelném a nemzet vagyonának gondatlan kezelése miatt. Nem így van?

– Magának teljesen igaza van – válaszolt élénken Guillond. – Pert indítunk a tulajdonos ellen. Remek ötlet. De ez csak a kezdet!

- Hogy-hogy? – kérdezte érdeklődéssel az ismeretlen.

– Sajnos nem csak a Gemenci erdő pusztul, hanem lassan pusztul Magyarország teljes természeti öröksége. Hiába dicsekednek az illetékesek, hogy ötvennégyezer hektárral nőtt az elmúlt hét évben az erdők területe, míg azt megelőzően folyamatosan csökkent. Mai vadonjaink már jelentősen szennyezettek, flórájuk és faunájuk sérült. És hiába az új telepítések, ha a városok környékét folyamatosan pusztítják. Nézzze meg, hogy beépültek a budai hegyek! Mindenki az erdőben akar lakni. Pedig ahol ház van, ott már erdő nincs.–

Bizony.– Nem csak a háborítatlan természettel van baj, hanem a művelt földekkel is. Folyamatosan csökken a szántóföldek területe, ezzel együtt a mezei állatok élettere. A várva várt külföldi befektető ugyanis zöld mezőre szeret építeni, miközben a városok tele vannak lerobbant ipari körzetekkel. Uram, egységes program keretein belül kellene foglalkozni ezekkel a kérdésekkel. Az idegen figyelme lankadtával a Margit-híd és Pest felé kezdett tekintgetni.

– A feladat persze rendkívül összetett, meghaladja a nemzeti kereteket is. Mert hiába védjük itt mi a környezetünket, ha Ukrajnában atomreaktorok robbannak fel. Az emberi gondolkodást abba az irányba kell fordítani, hogy a dolgokat a természetük szerint hagyjuk kibontakozni úgy, hogy a fejlődés a mindenség feltétlen javára szolgáljon. Egyetlen összefogó eszme van uram, a szeretet.

Azzal átnyújtott egy füzetecskét a férfinak, de az nem fogadta el, sőt, megörült, hogy valami kifogás kínálkozik a távozásra:

– Köszönöm, nem. Nem foglalkozom politikával – hebegte, és eloldalgott. A Guillond elleni vádakot hosszas huzavona után visszavonták, de az interdiszciplináris vallás iránti érdeklődés, hogy a sajtó nem hevítette élesztő tüzével, lassacskán elapadt. A tanárra rossz idők köszöntöttek. Tudományos kapcsolatainak megártott a pereskedés, sok kapu bezárult előtte, publikálási lehetőségei beszűkültek, egyetemi státusát pedig felfüggesztették.

Egy nap életveszélyesen megfenyegették a vallásalapítót. Borzongva olvasta végig az újságkivágásokból összerótt fenyegető szöveget, amelyet a postaládájába dobtak. Nem hitte volna, hogy téziseivel gyilkos indulatokat korbácsol fel, de végülis nem volt meglepve. Futó nyugtalansága komor elszántsággá változott. Giordano Brúnó az inkvizíció előtt sem vonta vissza a tanait, és meghalt az általa vélt igazságért. Korunknak talán épp az a baja, hogy hiányoznak belőle a szent áldozatok.

Olvasni akart, de gondolatai minduntalan elkalandoztak, lenézett hát a Bristolba. Új csaposnő volt, aki Mónikára emlékeztette, az egyetlen asszonyra, akivel boldog szerelemben tudott volna együtt élni élete végéig. Diák korában ismerte meg Mónikát, egy iskolában, ahová hospitálni járt. Mónika volt a könyvtáros, így sok dolguk adódott egymással, mert Guillond rengeteg szemelvényt igyekezett kigyűjteni az óráihoz. Reggelente összetalálkoztak a villamoson, azután együtt jártak a büfébe, az étkezdébe, hogy végül szenvedélyes, reménytelen szerelem lobbanjon lángra köztük, mert Mónika feleség volt és anya, aki voltaképpen boldog családi életet élt. Oly kínokat álltak ki a szerelmesek, mint az árbóchoz kötött Odüsszeusz, aki végighallgatta a Szirének énekét, míg nehéz lélekkel sétálgattak a budai vár eldugottabb részein, vagy behúzódtak valamelyik kávézó mélyére. Végül Guillond nem akarván feldúlni Mónika házasesetét, elment. Gondolta, az idő begyógyítja a sebeit, és megtalálja társát. Ám egy rosszul végződött házasság, és jó néhány kudarcba fulladt szerelmi viszony után mind inkább úgy vélte, hogy Mónika volt az a nő, aki ezen a földön neki termett.

Hajnalban Guillond doktort vérbe fagyva találták a Bem rakparton. Késsel szúrkálták össze. A Traumatológiai Intézet ügyeletes sebésze megdöbbsent, amikor a műtőben meglátta a sérültet. A tizenkét sebből hét halálos volt. Ilyen szívós emberrel még nem találkozott. Mindent elkövetett, hogy megmentse, dacolni akarván a lehetetlennel is.

A műtét után Guillond mély álomba zuhant. A Hebrosz partján ült egy sziklán, mint Orpheusz, és Eurüdikére gondolt, aki éppen távol volt, és akit annyira szeretett volna halhatatlan hangulatában maga mellett tudni. Gyengéden ölébe vette lantját, és belecsapott a húrokba. Mint hangokban testet öltött varázslat borított be erdőt-völgyet a földöntúli muzsika. A sűrűből hozzáserglettek az állatok, a madarak a vállára, fejére ültek, mint hű kutya, lába elé heveredett a farkas, és azzal az epekedéssel függesztette szemét a dalokra, amelyhez hasonlót szerelmes asszonyoknál látni. A farkas bundájára hajtotta fejét a bárány, de köréje gyűltek a fák, a cserjék is, hogy jobban hallhassák a muzsikát, és a természetben harmónia és béke uralkodott el. És hogy betetőzze a jelenést, Eurüdiké is megérkezett lobogó szárnyú fehér ruhában, üdén, mosolygósan. És Eurüdiké a fogorvosnő volt. Másnap az eszmélő Guillond-ra, miközben sebeinek égető fájdalma kínozza, teljes súlyával ránehezedett a magány. Üveges szemmel bámulta a mennyezetet. Rájött, hogy az életének semmi értelme nincsen. És akkor az az érzése támadt, hogy nincs egyedül. Lassan oldalt fordította a fejét. A fogorvosnő ott ült az ágya mellett, és fogta a kezét.

– Szeretnék belépni a Mindenség Szeretetében Hívők Körébe – törte meg a csendet az asszony.

A tanár megdöbbsent.

– Hogy? – kérdezte. – Maga tud erről?

– Mindig magammal hordom a téziseit.

Guillond megkönnyebbülten sóhajtott:

– Hát mégsem áldoztam hiába az életem egy eszméért, ha van, aki folytassa a művemet.

– Egy lángelme, mint maga, nem él hiába – jegyezte meg kitérőleg az asszony, mert a rádióban úgy hallotta, hogy a Guillond Arnold elleni brutális támadásra azért került sor, mert összetévesztették Esquisitóval, a kábítószermaffia fejével. – Maga olyan jó – mondta gyengéden a tanár.

Ekkor a fogorvosnő szívet tépően felzokogott. Évek óta elfojtott érzelmei hirtelen a felszínre törtek.

– Ne halj meg, kérlek! – kiáltotta könnyei függönyén át. – A mindenség szeretetének én egy darabjával is beérem, csak ne hagyj itt!

És a narkózisból ébredő férfi észrevette a szerelem hűségét a nő tekintetében. Csodálkozva fedezte fel a fogorvosnő szépségét, formáit, tekintetével felitta zuhatag haját, meleg fényű szemeit, puha ajkát. Megszorította a kezét. Pillantásával simogatva, nagy megindultsággal érezte a kedvest. Vérérama felpeszűlt, élete az asszony szerelmes jelenlétével célt nyert. Küzdeni akart a holnapért, a fogorvosnőért, a szerelemért. De már késő volt. A természet törvényeit nem lehet megváltoztatni, mint az emberi dekrétumokat. A fogorvosnő szerelme hajnalban meghalt.

VÉGE